

Stöd för bedömning av hälsodeklaration inför praktik i vård och omsorg

Stödet är framtaget för hälso- och sjukvårdspersonal som ska bedöma hälsodeklaration inför praktik i vård och omsorg. Hälsodeklaration, hälsointyg och mer information finns på [Hälsodeklaration vid praktik](https://regionhalland.se/halsodeklaration-vid-praktik) (Sökbar på vardgivare.regionhalland.se).

Bedömning av hälsodeklarationen ska vara klar i god tid inför praktik.

Innehåll

Tuberkulos (TB).....	1
Mässling.....	2
MRSA	3
Hepatit B	3
Vattkoppor.....	3
Eksem	4
Förnyad bedömning och provtagning MRSA och Tuberkulos	5

Tuberkulos (TB)

Webbplats för vårdgivare -> Behandlingsstöd -> Smittskydd -> Smittsamma sjukdomar A-Ö-> [Tuberkulos](#)

Fråga 1: Har du ett eller flera av följande symtom?

Om JA, något eller några symtom – snabb utredning med läkarbedömning

Fråga 2–3: Har du själv haft tuberkulos?

Har någon av dina anhöriga eller annan nära kontakt haft tuberkulos?

Om JA, på någon av frågorna, tolkas personen som exponerad.

Fråga 4–5: Är du född utanför Sverige?

Har du under de senaste fem åren vistats mer än tre månader i ett land utanför Västeuropa/Nordamerika/Australien?

Om JA på någon av frågorna, och ursprung eller vistelse gäller land med hög risk* för tuberkulos, tolkas personen som exponerad.

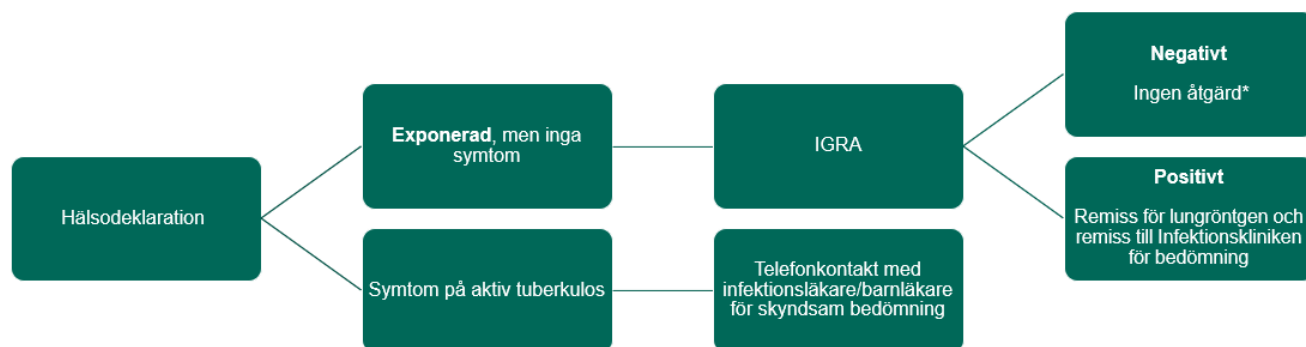
Om JA på någon av frågorna, och ursprung eller vistelse i land med hög andel MDR-TB*
OCH något av nedanstående, tolkas personen som exponerad:

- känd exponering
- vistelse i fängelse eller flyktingläger
- immunsuppression (till exempel behandling, graviditet, hiv)

Se, [*Länder med hög risk för TB och hög andel MDR-TB — Folkhälsomyndigheten](#).

Om personen bedöms vara exponerad, se flödesschema nedan för åtgärd:

Flödesschema för tuberkulosscreening

Mässling

Fråga 6: *Har du haft mässling?*

Om JA, bedöms personen ha livslång immunitet mot mässling. **Om NEJ**, se fråga 7.

Fråga 7: *Är du vaccinerad med minst två doser MPR (mässling, påsjuka, röda hund)?*

Om JA, bedöms personen vara fullvaccinerad.

Om NEJ, en person som bedöms vara ofullständigt vaccinerad och inte haft mässling ska erbjudas kompletterande doser MPR-vaccin. Se [Terapirekommendationer, kapitel Vacciner](#). I Halland är vaccination mot mässling kostnadsfri oavsett ålder.

Graviditet och immunsuppression är kontraindikation till vaccination eftersom vaccinet är ett levande vaccin.

MRSA

[Screening, Mikrobiologisk, av personal och studerande inom vård och omsorg vid nyanställning etc.](#) (Sökbar på vardgivare.regionhalland.se)

Fråga 8–11: Om JA på någon av frågorna ska prov för MRSA tas enligt tabell.

	Prov tas från	Provtagnings-material	Frågeställning
MRSA	Näsöppningar med fuktad provtagningspinne (NaCl)	Se analys-förteckning MRSA	Var tydlig med fakta i anamnesrutan, till exempel land och tidpunkt för vård/arbete, ev. antibiotikabehandling eller smittspårning
	Svalg		
	Eventuella hudlesioner som sår och/eller eksem etc. (OBS! En remiss/pinne per lokal)		

Hepatit B

Fråga 12: *Är du vaccinerad med tre doser mot Hepatit B?*

Om JA, bedöms personen vara fullvaccinerad mot hepatit B.

Om NEJ, en person som bedöms vara ofullständigt vaccinerad bör erbjudas kompletterande vaccination, men vaccinationen är inte kostnadsfri i Halland. Se [Terapirekommendationer, kapitel Vacciner](#).

Nationella rekommendationer om vaccination mot hepatit B till personer som kommer i kontakt med blod i arbetet, se [Vaccination mot hepatit B — Folkhälsomyndigheten](#).

Vattkoppor

Fråga 13: *Har du haft vattkoppor?*

Om JA, bedöms personen ha immunitet mot vattkoppor. **Om NEJ**, se fråga 14.

Fråga 14: *Är du vaccinerad med två doser vaccin mot vattkoppor?*

Om JA, bedöms personen vara fullvaccinerad och ha ett skydd mot vattkoppor.

Om NEJ, en person som inte är vaccinerad med två doser och inte haft vattkoppor bedöms sakna immunitet och bör erbjudas vaccination. Vaccinationen är inte kostnadsfri i Halland. Se [Terapirekommendationer, kapitel Vacciner](#).

Vaccinet är levande försvagat och graviditet och immunsuppression är därför kontraindicerat.

Personer som arbetar med mödrahälsovård, förlossning, neonatalvård eller patienter med nedsatt immunförsvar rekommenderas ha immunitet mot vattkoppor enligt nationell vägledning – [Vägledning för vaccination av personal inom vård och omsorg — Folkhälsomyndigheten](#).

Stöd vid bedömning: De flesta barn i Sverige har haft vattkoppor vid 12 års ålder och mer än 90% av alla vuxna är därför immuna. Andelen immuna är lägre bland personer uppvuxna i tropiska klimatzoner. Under 2027 införs vaccination mot vattkoppor i Barnvaccinationsprogrammet och i samband med det genomförs en ikapp-vaccination till alla upp till 18 år som bedöms icke-immuna.

Kompletterande frågor att ställa till en person som är osäker på genomgången sjukdom; Finns syskon och har de haft vattkoppor? Finns barn och har de haft vattkoppor? Rekommendera vaccination vid fortsatt osäkerhet. Serologi för kontroll av immunitet kan bli aktuellt vid osäkerhet och kontraindikation för vaccination.

Eksem

Fråga 14: *Finns eksem på händer, underarmar eller armbågar?*

Om JA, bedöm eksemen och rekommendera lämplig behandling. Vid behov kan personen behöva remitteras till hudspecialist. Personer med eksem/skadad hudbarriär på händer, underarmar eller armbågar får inte delta i den direkta patientvården då detta förhindrar korrekt handdesinfektion.

För mer information, se vårdriktlinjen [Basala hygienrutiner och klädregler](#).

Ifylld hälsodeklaration kan makuleras efter att hälsointyget är utfärdat. Intyget skannas in i studentens journal och en kopia lämnas till studenten. Mer information finns på [Hälsodeklaration vid praktik - Vårdgivare](#) (sökbar på vardgivare.regionhalland.se).

Förnyad bedömning och provtagning avseende MRSA och Tuberkulos

En förnyad provtagning och bedömning avseende tuberkulos och MRSA kan behöva göras efter utlandsvistelse.

För **MRSA** gäller att nya screeningprover tas när:

1. Eleven gjort vårdnära praktik eller arbetat i vården utanför Norden.
2. Eleven vårdats inläggande på sjukhus eller erhållit poliklinisk behandling utanför Norden. (Poliklinisk behandling avser exempelvis urinkateter, operativa ingrepp inkl. kirurgisk tandvårdsbehandling och skönhetsingrepp där hudbarriären har brutits).
3. Vistats sammanhängande >2 månader i land utanför Norden.

Screeningproverna ska tas före första arbetspasset, se MRSA tidigare i dokumentet. Vederbörande får arbeta i avvaktan på provsvar förutsatt att personen inte har något sår eller annan hudlesion på händer och underarmar.

För **Tuberkulos** ska ny bedömning/provtagning utföras när:

1. Eleven exponerats för tuberkulos, oavsett land utanför Sverige.
2. Eleven vistats mer än tre månader i ett land med hög risk för tuberkulos [Länder med hög risk för TB och hög andel MDR-TB — Folkhälsomyndigheten](#)
3. Eleven har symtom på tuberkulos. Vid symtom ska eleven utredas omgående och bör inte gå ut på praktik.

Vid scenario 1 och 2 tas ett IGRA (Quantiferon), 3 månader efter hemkomst. Eleven kan gå på praktik i väntan på provtagning under förutsättning att hen mår bra. Om eleven tidigare fallit ut positiv i IGRA-provtagning avstås provtagning och infektionsläkare bör konsulteras för fortsatt handläggning.
